

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Dziedzic

Sędziowie: SO Anna Czarnecka

SO Danuta Silska /spr./

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi H. E. i S. E.

przy udziale Gminy W.

o wznowienie postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Środzie Wlkp., z powództwa Gminy W.przeciwko H. E.i S. E.o rozwiązanie stosunku najmu i eksmisję, zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 marca 2012 r. (sygn. akt XV Ca (...))

postanawia:

odrzuć skargę.

/-/ Anna Czarnecka/-/ Krzysztof Dziedzic/-/ Danuta Silska

UZASADNIENIE

W dniu 23 kwietnia 2014 r. do Sądu Okręgowego w Poznaniu wpłynęła skarga H. E.i S. E.o wznowienie postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym we (...), z powództwa Gminy W.przeciwko H. E.i S. E.o rozwiązanie stosunku najmu i eksmisję, zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 marca 2012 r. (sygn. akt XV Ca (...)).

W skardze skarżące podały, iż podstawą wznowienia postępowania jest art. 401 pkt 2 k.p.c. – pozbawienie możliwości działania. Skarżące wskazały, że na rozprawie apelacyjnej w dniu 13 września 2013 r. Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z przedłożonej na tej rozprawie notatki służbowej inspektora E. S.z dnia 5 września 2013 r. i oparł wyrok na tej notatce, jako decydującym dowodzie w sprawie, co doprowadziło do zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji i uwzględnienia powództwa. Skarżące zostały zawiadomione o terminie rozprawy apelacyjnej z pouczeniem, iż ich obecność na niej jest nieobowiązkowa, dlatego też nie były obecne na tej rozprawie i nie miały możliwości ustosunkowania się do tego dowodu oraz podjęcia obrony swych praw. Zdaniem skarżących zachodzi więc nieważność postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. Wobec powyższego, skarżące wniosły o wznowienie postępowania, zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 13 września 2013 r. wydanego w sprawie XV Ca (...)i oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący przebieg postępowania w sprawie:

Pozwem z dnia 24 września 2012 r. Gmina W. wniosła o rozwiązanie stosunku najmu lokalu położonego we W. przy ul. (...) oraz nakazanie pozwanym H. E. i S. E. opróżnienie, opuszczenie i wydanie tego lokalu powódce.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Środzie Wlkp. oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanej H. E. kwotę 120 zł + VAT tytułem kosztów postępowania.

Od powyższego wyroku apelację wniosła powódka, zaskarżając go w całości, domagając się jego zmiany i uwzględnienia powództwa. Skarżąca zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 11 ust. 10 ustawy z dnia 21.06.2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie, że nie istnieją ważne powody do żądania rozwiązania stosunku najmu wiążącego strony postępowania.

Zarządzeniem z dnia 28 czerwca 2013 r. wydanym przez Przewodniczącego w Sądzie Okręgowym w Poznaniu rozprawę apelacyjną wyznaczono na dzień 13 września 2013 r. o czym nakazano zawiadomić pełnomocnika powoda, pełnomocnika pozwanej H. E. adw. A. C. (2) oraz H. E. jako pełnomocnika pozwanej S. E.. Zawiadomienie wraz z pouczeniem o tym, iż stawiennictwo na rozprawie apelacyjnej jest nieobowiązkowe H. E. doręczono w dniu 14 sierpnia 2013 r., a jej pełnomocnikowi w dniu 16 sierpnia 2013 r.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 13 września 2013 r. pozwane ani pełnomocnik pozwanej H. E. nie stawili się. Stawił się wyłącznie pełnomocnik powoda, który złożył do akt pismo z dnia 4 września 2013 r., notatkę służbową z dnia 5 września 2013 r. oraz zdjęcia nowo zaofiarowanego lokalu (k. 126-127). Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z powyższych dokumentów, zamknął rozprawę, a następnie wydał wyrok, którym zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego, którym rozwiązał stosunek najmu lokalu mieszkalnego położonego we W. przy ul. (...) nawiązany pomiędzy Gminą W. a pozwaną H. E. na podstawie umowy najmu z dnia 1 lutego 1998 r., nakazał pozwanym H. E. i S. E. aby opuściły, opróżniły i wydały powodowi lokal mieszkalny położony we W. przy ul. (...), przyznał pozwanym prawo do lokalu socjalnego i nakazał wstrzymanie wykonania obowiązku określonego w punkcie 2. do czasu złożenia przez Gminę W. oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, nie obciążył pozwanych kosztami procesu poniesionymi przez powoda i przyznał ze środków Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego w Środzie Wlkp. na rzecz adw. A. C. (2) kwotę 147,60 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanej H. E. w pierwszej instancji oraz kwotę 73,80 zł za pomoc prawną w postępowaniu apelacyjnym.

W uzasadnieniu Sąd wskazał między innymi, że w trybie art. 381 k.p.c. uwzględnił nowe fakty i dowody, które zostały zgłoszone przez powódkę w postępowaniu apelacyjnym. Dowody te, w postaci dokumentów i zdjęć, miały decydujące znaczenie dla przyjęcia przez Sąd Okręgowy istnienia ważnej przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy najmu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. sąd zobowiązany jest dokonać zbadania na posiedzeniu niejawnym, czy skarga o wznowienie postępowania jest wniesiona w terminie i czy opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. W braku jednego z tych wymagań sąd skargę odrzuci.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalone zostało stanowisko, że dla uznania, iż skarga o wznowienie postępowania opiera się na ustawowej podstawie wznowienia nie jest wystarczające samo sformułowanie podstawy wznowienia w taki sposób, by odpowiadało ono treści przepisów określających podstawę wznowienia, tj. art. 401 – 403 k.p.c. Sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ww. przepisom nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli z jej uzasadnienia wynika, że podniesiona podstawa nie występuje (tak: SN w postanowieniu z 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05, Lex nr 533865). Badanie dopuszczalności wznowienia nie ogranicza się bowiem jedynie do kontroli, czy wskazane przez skarżących okoliczności dają się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz wymaga ustalenia, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje. Skarga o wznowienie postępowania podlega - w myśl art. 410 § 1 k.p.c. - odrzuceniu, jeżeli w okolicznościach konkretnej sprawy sprecyzowana przez stronę podstawa nie zostanie przez sąd stwierdzona. Oznacza to, że kontrola, czy występuje wskazana przez stronę podstawa wznowieniowa musi być przeprowadzona w pełnym zakresie, z uwzględnieniem wszystkich wskazywanych przez stronę elementów, przemawiających za jej wystąpieniem (tak: SN w postanowieniu

z dnia 4 września 2008 r., IV CZ 71/08, OSNC-ZD 2009/4/88; podobnie SN w postanowieniu z dnia 11 marca 2009 r., II UZ 2/09, Lex nr 527081).

W niniejszej sprawie mamy do czynienia właśnie z przypadkiem, gdy skarga o wznowienie już przy wstępnym badaniu nie poddała się pomyślnej weryfikacji, umożliwiającej w rezultacie merytoryczne jej rozpoznanie. Po analizie skargi wniesionej przez H. E. i S. E., Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, iż skarżące nie oparły jej na żadnej z ustawowych podstaw wznowienia.

Skarżące wskazały, że podstawę skargi o wznowienie postępowania stanowi art. 401 pkt 2 k.p.c. – pozbawienie możliwości działania w sprawie, które skarżące upatrywały w tym, iż

na rozprawie apelacyjnej w dniu 13 września 2013 r., na której nie były obecne, Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z przedłożonych przez powoda dokumentów i oparł na nich swe rozstrzygnięcie, zmieniając wyrok Sądu Rejonowego i uwzględniając powództwo.

W orzecznictwie przyjmuje się, że pozbawienie strony możliwości obrony swych praw polega na tym, że z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej strona nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części (tak np: Sąd Najwyższy wyroku z dnia 7 października 2009 r., III CSK 35/09, LEX nr 572042).

W niniejszej sprawie pełnomocnik pozwanej H. E. oraz sama H. E. jako pełnomocnik S. E. zostali prawidłowo zawiadomieni o terminie rozprawy apelacyjnej (k. 120 i 122). Okoliczność ta nie była zresztą kwestionowana przez skarżące w skardze o wznowienie postępowania. Artykuł 376 zd. 1 k.p.c. stanowi, że rozprawa przed sądem drugiej instancji odbywa się bez względu na niestawiennictwo jednej lub obu stron. Zgodnie więc z powyższym przepisem, w zawiadomieniu znalazło się prawidłowe pouczenie o nieobowiązkowym stawiennictwie na rozprawie apelacyjnej. Skarżące miały zatem możliwość uczestniczenia w rozprawie apelacyjnej, z której to możliwości jednak nie skorzystały. Skoro zaś Sąd Okręgowy na tej rozprawie, w oparciu o art. 381 k.p.c., przeprowadził nowe dowody w sprawie, to ujemne konsekwencje faktu niestawiennictwa na tej rozprawie i niemożliwości odniesienia się do przeprowadzonych dowodów ponoszą same pozwane. Nie nastąpiło tu bowiem żadne uchybienie procesowe ze strony Sądu. W konsekwencji nie ma podstaw do przyjęcia, że skarżące zostały pozbawione możliwości obrony swoich praw.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznając brak ustawowej podstawy wznowienia, odrzucił skargę na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

/-/ Anna Czarnecka/-/ Krzysztof Dziedzic/-/ Danuta Silska